

Handelsbarrierer gør os stadig fattigere

Børsen den 16 maj 2024

Politikere over hele den vestlige verden er i gang med at lukke deres økonomier for international konkurrence. Donald Trump indførte en række nye handelsbarrierer som præsident, inklusive hans famøse 292 procents told på fly fra Canada. I EU har Kommissionen store planer for ny industripolitik, der vil skabe det, man kalder "strategisk autonomi" - et andet ord for høje handelsbarrierer på politisk udvalgte områder.

I et pudsigt sammenfald har en af verdens førende forskere på området netop udgivet en ny oversigtsartikel, der dokumenterer, hvor dårlig en idé politikerne har fået.

I et klart eksempel på tidens "ånd" har Biden-administrationen i Washington i denne uge annonceret, at den vil hæve handelsbarriererne over for Kina og i samme proces ramme Mexico. Amerikanerne sætter tolden på elbiler op til 100 pct., tolden på halvledere op til 50 pct. og vil også ramme import af stål, aluminium, solceller og kraner. Den tidligere præsident Trump roste den nye handelspolitik med argumentet, at "Kina spiser vores frokost for tiden."

Hele reformen retfærdiggøres med argumentet, at man må beskytte amerikansk industri mod unfair konkurrence. I Europa er processen anført af Frankrig, hvor præsident Macron allerede i sin valgkamp slog på, at fransk industri måtte beskyttes mod både international konkurrence og internationale opkøb.

Macron har politisk medvind i unionen, da dens eneste store frihandelsorienterede land, Storbritannien, som bekendt forlod den i 2020 og efterlod ligesindede små lande som Danmark uden politisk vægt.

Det er derfor paradoksalt, at ny forskning i høj grad bekræfter, hvad nationaløkonomer har argumenteret for siden Adam Smith: At handelsbarrierer fører til lavere vækst, dårligere produktivitet og ringere levestandard. Douglas Irwin, der er professor på Dartmouth College og én af superstjerne i handelspolitisk forskning, udgav sidst i april en oversigtsartikel over de sidste 25 års forskning på området. Oversigten bekræfter i høj grad, hvor skadelige handelsbarrierer er.

Irwin konkluderer, at den nye forskning er bemærkelsesværdigt konsistent: Praktisk taget alle studier finder store gevinster af åbenhed. På virksomhedsniveau er de store gevinster lettere import af mellemprodukter - maskinel, stål, halvledere osv. - der både gør dem mere produktive og profitable.

En del af processen er dog politisk upopulær, fordi handlen gavner dygtige virksomheder, men slår de dårligste ihjel. Omvendt er der næppe noget upopulært i liberalisering af generel import, der kraftigt gør almindelige menneskers hverdag rigere og bedre.

Forskningen i handelspolitik har således igen understreget, hvor vigtig åbenhed er for vores velstand, selvom politikere i stigende.

Christian Bjørnskov

